

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

At:
Prif Weithredwyr Awdurdodau Lleol
Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol
Penaethiaid Gwasanaethau Plant
Cyfarwyddwyr Darparwyr Gwasanaethau Maethu
Annibynnol
Rheolwyr Maethu
CLILC
Cymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol
Prif Swyddogion Cyllid

23 Mawrth 2020

Annwyl Gydweithiwr

ISAFSWM LWFANSAU CENEDLAETHOL AR GYFER GOFALWYR MAETH 2020 - 2023

Diben

Mae'r llythyr hwn yn nodi isafswm y lwfansau cenedlaethol a argymhellir ar gyfer gofalwyr maeth yng Nghymru yr ydym yn disgwyl i awdurdodau lleol eu gweithredu o 1 Ebrill 2020.

Cefndir

Cyflwynodd Llywodraeth Cymru Isafswm Lwfansau Cenedlaethol ar gyfer Gofalwyr Maeth ar 1 Ebrill 2011 gan ymrwymo i adolygu cyfraddau'r lwfansau bob tair blynedd. Mae'r lwfansau wedi'u seilio ar waith ymchwil a wnaed gan London Economics (Wales) a Chanolfan Astudiaethau Mabwysiadu a Gofal Maeth Hadley i amcangyfrif y costau sy'n wynebu rhieni maeth wrth fagu plentyn maeth, er mwyn eu defnyddio fel sail ar gyfer gosod isafswm lwfansau ar gyfer maethu ledled Cymru. Mae cyfraddau'r lwfansau presennol yn gyfredol tan 31 Mawrth 2020. Dyma'r isafswm y mae darparwyr yn ei roi i'w gofalwyr ac nid ydynt yn rhwystro darparwyr rhag talu cyfraddau uwch. Wedi i

ragolygon y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol ar gyfer enillion cyfartalog gael eu cyhoeddi ar 11 Mawrth, rydym wedi gosod y lwfansau ar gyfer 2020-23 ymlaen.¹

Lwfansau

Yr isafswm lwfansau cenedlaethol yw'r lwfans craidd sylfaenol y mae gofawyr maeth yn ei gael i ysgwyddo'r costau sy'n gysylltiedig ag edrych ar ôl unrhyw blentyn maeth. Bwriedir iddynt osod meincnod ar gyfer cyfraddau tâl i'r holl ofalwyr maeth.

Bydd union swm y lwfans y bydd unrhyw ofalwr maeth yn ei gael yn dibynnu ar nifer o ffactorau, yn enwedig anghenion penodol y plentyn ei hun.

Dylai'r lwfansau hyn gael eu rhoi i bob gofalwr maeth sydd wedi'i gymeradwyo gan wasanaeth maethu a gofrestrwyd yng Nghymru sy'n gyfrifol am blentyn sy'n derbyn gofal. Mae hyn yn cynnwys gofawyr maeth a gymeradwywyd sy'n ffrindiau neu'n deulu i'r plentyn a gofalwyr seibiant byr neu ofal seibiant.

Mae'r tabl isod yn nodi'r cyfraddau lwfans a argymhellir ar gyfer lleoliadau maethu yng Nghymru. Mae'r cyfraddau'n amrywio yn ôl oedran y plentyn maeth.

Isafswm y cyfraddau lwfans wythnosol cenedlaethol a argymhellir wedi'u haddasu'n unol â rhagolygon y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol ar gyfer twf mewn enillion			
2020/2021			
Oedran y plentyn (blynyddoedd)	0-4	5-15	16+
Lwfans cynhaliaeth ar gyfer costau parhaus	£188	£171	£213
2021/2022			
Oedran y plentyn (blynyddoedd)	0-4	5-15	16+
Lwfans cynhaliaeth ar gyfer costau parhaus	£194	£177	£220
2022/2023			
Oedran y plentyn (blynyddoedd)	0-4	5-15	16+
Lwfans cynhaliaeth ar gyfer costau parhaus	£200	£183	£228

Dylid cofio nad yw'r lwfansau sylfaenol hyn ond yn ddigonol ar gyfer ysgwyddo costau cyffredinol, arferol y rhan fwyaf o leoliadau maeth. Ni fyddant yn ddigonol i ysgwyddo costau ychwanegol ar gyfer plant sydd ag anghenion mwy dwys na'r mwyafrif o blant

¹ Roedd y dull a ddefnyddiwyd gan LE Wales i ddyfarnu isafswm y lwfans cynhaliaeth a argymhellir yn ystyried cyfres o wybodaeth a oedd yn seiliedig ar incwm. Gwnaed hyn drwy edrych ar y twf yn yr enillion blynyddol cyfartalog yng Nghymru yn ôl cofnodion y Swyddfa Ystadegau Gwladol drwy ddefnyddio data'r Arolwg Blynyddol o Oriau ac Enillion. Mae disgrifiad llawn o'r dull a ddefnyddiwyd i'w weld yn Atodiad 2 o Adroddiad LE Wales: <http://londoneconomics.co.uk/blog/publication/fostering-allowances-and-a-fees-framework-for-foster-carers-in-wales/>

maeth.

Camau gweithredu - Awdurdodau Lleol / Darparwyr Maethu Annibynnol

O 1 Ebrill 2020, dylai pob gwasanaeth maethu yng Nghymru:

- gyhoeddi cyfraddau eu lwfansau
- cymryd y camau priodol i sicrhau bod gofalmwyr maeth presennol a darpar ofalmwyr maeth yn ymwybodol o'r cyfraddau. Mae hyn yn cynnwys cyhoeddi'r wybodaeth ar wefannau
- sicrhau bod y cyfraddau'n cael eu cofnodi neu eu bod ar gael ar yr Adnodd Cymorth Comisiynu ar gyfer Plant
- sicrhau bod gwahaniaeth clir rhwng y lwfansau a'r ffioedd (yr elfen 'wobrwyo' o daliadau maethu).

Adolygu Isafswm y Lwfansau Cenedlaethol

Yn ystod 2020, mae Llywodraeth Cymru yn cynnig cynnal adolygiad o'r Ffioedd a'r Lwfansau ar gyfer Maethu ledled Cymru, yn sgil y gwaith a wnaed gan Grŵp Llywio'r Fframwaith Maethu Cenedlaethol. Nod yr adolygiad fydd sicrhau bod ffioedd, lwfansau ac unrhyw fuddion cysylltiedig eraill yn gyson ledled Cymru ac nad yw Awdurdodau Lleol, i bob pwrpas, yn cystadlu yn erbyn ei gilydd am ofalmwyr maeth. Unwaith y mae wedi'i gwblhau, mae'n bosibl y bydd canlyniad yr adolygiad yn effeithio ar y ffioedd a nodir ar gyfer 2021-22 a 2022-23. Os felly, bydd llythyr pellach yn cael ei anfon.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am y llythyr hwn, cysylltwch ag Elizabeth Lockwood, Pennaeth y Gangen Gwella Canlyniadau ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal (03000 257382)

Elizabeth.Lockwood@llyw.cymru

Yn gywir

Alistair Davey MA, *Cymrawd Siartredig o'r CIPD*
Dirprwy Gyfarwyddwr – Galluogi Pobl